

A KÚRIA végzése

Az ügy száma: Kvk.III.37.608/2019/4.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró
. Sperka Kálmán bíró

A kérelmező:

A kérelmező képviselője:

Az ügy tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: alperes neve
94/2019. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a alperes neve94/2019. számú határozatát megváltoztatja és a kifogásokat teljes egészében elutasítja.

A le nem rótt 10.000 (tízezer) forint illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat szempontjából lényeges tényállás

- [1] A közszolgálati médiaszolgáltató kérelmező az M4 sportcsatornán, 2019. május 4-én a Ferencváros-Újpest férfi labdarúgó mérkőzés szünetében „Hírek egy percben” elnevezésű hírműsorában első hírként tudósított arról, hogy a Fidesz-MPSZ kormánypárt új kampányvideóval jelentkezett, mely 35 másodperces nagybetűs szöveges üzeneteket tartalmazó kampányvideót az „impresszum” és két vágókép leadása nélkül tömörítve 24 másodperces időtartamban le is vetítette, a kampány videó tartalmát és üzenetét tényszerű közlésekkel alátámasztó saját narrációval.

Az NVB határozata

- [2] A műsorral szemben határidőben öt kifogás érkezett, melynek eredményeként a alperes neve(a továbbiakban: NVB) 94/2019. számú, május 7-én kelt határozatával a kifogásoknak részben helyt adott és megállapította, hogy a kérelmező közszolgálati médiaszolgáltató jogosulatlanul tette közzé

- a Fidesz-MPSZ kormánypárt politikai
- [2] reklámjának minősülő médiatartalmat, mellyel megsértette a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 32. § (2) bekezdését, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 147. § (1)-(2) bekezdéseit, a 147/A. § (3)-(4) bekezdéseit, továbbá a 147/E. §-ában foglalt tilalmat. Ezért kötelezte a határozat rendelkező részének közzétételére, valamint 745.000 forint bírságot szabott ki.
- [3] A határozat jogsértés megállapítását megalapozó indokolása szerint a reklámfilm nem csupán képi illusztráció, hanem jelölő szervezet népszerűsítését szolgáló, annak támogatására ösztönző tartalom. A hírműsor megjelöli a médiatartalom szerzőjét, amely a kampányfilmbe lévő impresszumot helyettesíti, és a filmbe foglalt választói üzenet lényegét az eredeti hangsáv hiányában is átadja, miközben a narráció szintén a Fidesz választási üzenetét közvetíti. A közzététel során sem a megkülönböztethetőség, sem a vélemény, értékelő magyarázat nélküli közzététel nem érvényesült, további jelölő szervezet reklámja sem jelent meg a műsorban.

A felülvizsgálati kérelem

- [4] A kérelmező a Kúriára 2019. május 12. napján érkezett és határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelmében kérte a határozat megváltoztatását és a kifogások elutasítását, másodlagosan a bírság mellőzését, illetve csökkentését kérte. Előadta, hogy a kampányfilm csak képi illusztrációként szerepelt, hang nélkül, és csak részben – 37 másodpercből (a Kúria ellenőrzése alapján helyesen 35 másodperc) 22 másodperc (helyesen 24 másodperc) – került levetítésére, mely a XXI. századi televíziós hírműsor gyártás körülményei között indokolt volt, amit a kormánypárt iránti elfogultsággal nem vádolható RTL Híradó szintén május 4-i ugyanezen kampányfilmről készült tudósítása – és a kampányfilm ott történt felhasználása – is igazol. Olyan tartalom, amely szerkesztetten kerül közzétételre egyébként sem tekinthető a 2/2014. számú NVB iránymutatására tekintettel politikai reklámnak vagy hirdetésnek. Rámutatott, hogy mivel politikai reklámról nem lehet szó, ezért csak a kiegyensúlyozottság vizsgálatára kerülhetett volna sor, e tekintetben viszont műsorfolyamot kellett volna vizsgálni, ennek hiányában sérti kérelmező szerkesztői szabadságát biztosító jogait. Előadta azt is, hogy még ha a jogsértés megállapítható is lenne, mivel első és precedens nélküli jogsértésről van szó, ezért a bírság kiszabása indokolatlan volt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [5] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos.
- [6] A Ve. 146. § a) pontja értelmében e fejezet alkalmazásában politikai reklám az Mttv. 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni. Az Mttv. 203. § 55. pontja szerint politikai reklám valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.
- [7] A fenti rendelkezésekből megállapítható, hogy politikai reklámnak a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve a kérelmező médiaszolgáltató által közzétett műsorszám minősül. Helyesen hivatkozott arra a kérelmező, hogy ilyen műsorszámnak csak a médiaszolgáltató által érdemben nem szerkesztett műsorszámok minősülnek [Kfv.I.37.573/2019/2]. Azonban jelen ügyben érdemi tartalmi szerkesztésnek volt tekinthető az eredeti hangsáv helyett narrátor alkalmazása, a kampányfilm üzenetének további tömörítése annak kevésbé lényeges elemeinek kivágásával, mely változtatások ugyan még inkább felerősítették az ismertetett kampányfilm üzenetét, azonban a szerkesztett hír jellegére tekintettel azon csak a kiegyensúlyozottsági követelmények [3096/2014. (IV. 11.) AB határozat 35., 36. megfontolások] lettek volna számon kérhetők.

- [8] A kiegyensúlyozottsági követelményeket viszont – ahogy arra a kérelmező utalt – fő szabály szerint csak műsorfolyam tekintetében lehet vizsgálni [Kvk.IV.37.516/2019/4.]. Különösen igaz ez egy perces hírblokk esetében, amely hírműfaj tekintetében – annak igen rövid jellege miatt – nem várható el teljes körű tájékoztatás, annak kiegyensúlyozottsága csak több műsorszám összevetésével vizsgálható.
- [9] Jól mutatja ezt a kérelmező által hivatkozott RTL Híradó május 4-i műsora, amely ugyanezen hírt szintén hírértékűnek találta. A kampányfilm elejét – ugyan jóval rövidebb időtartamban – szintén felhasználta, ennek kiegyensúlyozottabb volta azonban nem vitatható, ugyanis a Momentum ellenzéki párt álláspontjával ütköztette a Fidesz kampányfilmjének üzenetét. Ugyanakkor egyrészt nem egy perces műsorszám keretében ez könnyebben kivitelezhető, másrészt ez sem volt teljes körűnek tekinthető, mivel értelmezhető volt egy meghatározott ellenzéki párt (a Momentum) népszerűsítéseként is. Ha minden jelölő szervezetről, vagy annak programjáról közölt tudósítás, amely szükségszerűen eljuttatja az adott jelölő szervezet üzenetét a választókhoz (és ekként a jelölő szervezetet népszerűsíti) politikai reklám volna, akkor nem volna biztosítható az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás intézményrendszere. Ez esetben választási kampányidőszakban a pártok üzeneteiről való tudósítás és az álláspontok ütköztetésére lineáris médiaszolgáltatók által nem volna mód, az egy műsorszámban számos esetben nem kivitelezhető és szükségtelen, a tájékoztatás minőségét aránytalanul korlátozó követelmény volna. A Kúria kialakult gyakorlata épp ezért fő szabály szerint nem várja el az egy műsorszámban történő teljes kiegyensúlyozottságot [lásd a kivételekről: Kvk.VI.37.432/2018/2., Kvk.III.37.465/2014/2.]. Jelen ügyben azonban ezt az NVB nem vizsgálta, így az jelen ügynek sem tárgya.
- [10] A Kúria egyebekben megjegyzi, hogy a Kúria Kvk.II.37.602/2019/2. számú végzése jelen üggyel különbözött, mert a vizsgált jogkérdés (politikai reklámról van-e szó) abban az ügyben nem volt vitatott (Lásd. Kvk.II.37.602/2019/2. [11] megfontolása).
- [11] A Kúria a Ve. 228. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 85. § (3) a-b) pontjaira figyelemmel azt is szükségesnek tartotta megállapítani – mivel az NVB határozat részben az Mttv. 32. § (2) bekezdés megsértésén alapul –, hogy a választási eljárásban a Ve. szabályai kérhetők számon, és az Mttv. vagy más törvény szabályai csak annyiban, amennyiben azokra maga a Ve. utal, vagy az adott külön jogszabály a Ve.-re utal vissza, és ilyen módon azok közvetlen alkalmazását választási eljárásban lehetővé teszi.
- [12] A felülvizsgálni kért NVB határozat mindezért megsértette a Ve. 147. § (1),(2), 147/A. § (3)-(4) és 147/E. §-át amikor azokat alkalmazta, valamint az Mttv. 32. § (2) bekezdését is, amikor azt hatáskör hiányában alkalmazta.
- [13] Minderre tekintettel a Kúria az NVB határozatát megváltoztatta és jelen eljárásban nem támadott ekként jogerős kifogásokat elutasító rendelkezésen és annak indokolásán túlmenően is, a kifogásokat teljes egészében elutasította.

Záró rész

- [14] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően – figyelemmel a Ve. 229. § (2) bekezdéséből következően alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény 1. § (2) bekezdésére – tárgyaláson kívül bírálta el.
- [15] A kérelmező alapos jogorvoslati kérelme folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157. § (7) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35. § (1) bekezdése szerint a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

[16] A végzés elleni felülvizsgálatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. május 14.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,
Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró